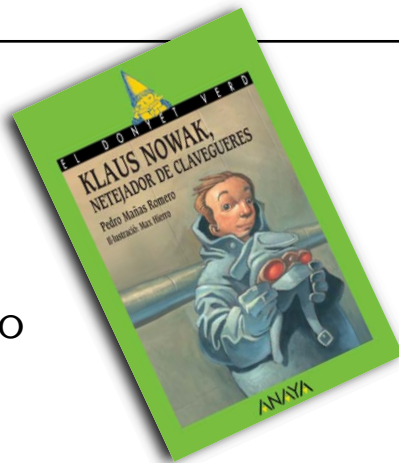

E L D O N Y E T V E R D

KLAUS NOWAK, NETEJADOR DE CLAVEGUERES

Pedro
Mañas
Romero

Il·lustracions
de Max
Hierro

ANAYA

© Grupo Anaya, S.A., Madrid, 2008
Projecte realitzat per Jesús Alonso i Diego Arboleda
Director editorial: Antonio Ventura
www.anayainfantilyjuvenil.com

KLAUS NOWAK, NETEJADOR DE CLAVEGUERES

Klaus Nowak, netejador de clavegueres

Pedro Mañas Romero

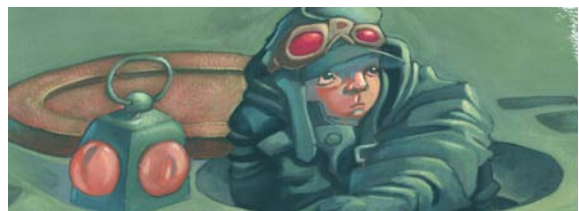
Il·lustracions de Max Hierro

1 INTRODUCCIÓ

Klaus Nowak, netejador de clavegueres és una novel·la de formació ben entretinguda, que mescla la iniciació al món adult del protagonista amb una intriga de detectius divertida; tot això impregnat d'una encertada aroma «dickensiana». Posseeix de principi a fi un tema principal: la forja del caràcter de Klaus.

Klaus és un personatge que aprén i del qual els lectors, al seu torn, poden aprendre. És un adolescent obligat a enfrontar-se als problemes de la vida, i ha de lluitar, com David Copperfield, contra aquell «primer impuls erroni del cor indisciplinat», deixar de ser infant i comportar-se amb maduresa. La responsabilitat és el leitmotiv del llibre, ja siga en referència a la família, al treball o a la llei.

En aquest relat la pobresa no comporta la delinqüència ni la irresponsabilitat. La família Nowak és summament honrada en contraposició amb personatges com ara Hoover / Potes Llargues. Klaus aprendrà que el camí per a eixir de la pobresa serà doble: d'una banda, el treball dur per a poder suportar el present, i, d'una altra, l'estudi per a poder tenir un futur millor. L'autor, Pedro Mañas, mescla tots aquests ingredients amb habilitat i construeix un personatge protagonista amb què el lector infantil i juvenil s'identifica, tant en els desitjos que expressa com en la incertesa pròpia de l'edat adolescent i aquella estranyesa davant del món adult on es veu abocat a entrar.

2 ARGUMENT

Klaus Nowak està a punt de fer els setze. Viu amb els avis, Konrad i Katrina, en una casa molt antiga del Barri Antic que Klaus diu «la Cova», una casa diminuta que evidencia la pobresa de la família. Klaus va cada dia a la Gran Escola Pública, on rep classe gratuïtament, i també tres menjades. És una vida sense diners, però feliç.

Tot canvia el dia que fa setze anys: a partir d'aquella data l'estat deixa de sufragar les menjades: pot continuar estudiant a l'escola però no fer ús del menjador. Com que a casa no hi ha diners per a la manutenció de tots tres, ha de deixar d'estudiar i buscar treball.

Així és com Klaus entra a treballar en el Servei de Neteja Municipal com a netejador de clavegueres. No hi ha cap altre ofici que s'adeqüe a les seues característiques, per l'edat i pels coneixements. La considera una ocupació bruta i deshonrosa. No obstant això, prompte hi troba amics i controla els rudiments de l'ofici. Coneix la ciutat subterrània com la palma de la mà i assumeix el treball amb alegria. A una persona tan curiosa com ell el fascina que es pugui accedir a qualsevol lloc de la ciutat a través de les clavegueres, com li ensenya la seua companya i amiga Billie.

A casa, els avis li tenen «un altre treball»: com que encara és jove i no volen

que perda els estudis, li ensenyen el que sap cada un: l'àvia, música, i l'avi, àlgebra i lectura. Klaus estudia de mala gana, més per afecte envers els avis que per interès per aprendre més coses.

Una nit arriba a la casa dels Nowak un personatge estrany, encongit i amb pinta de malalt. Es presenta com Roger Hoover, un obrer, i la raó de la visita obeeix a una pèrdua lamentable. Havia regalat a la néta un braçalet de plata i li havia caigut pel desguàs mentre es llavava. Roger estava visitant tots els treballadors del clavegueram sol·licitant la seua col·laboració per si trobaven la joia que portava gravades les sigles de la néta: A. H. Klaus es va comprometre a col·laborar-hi, mogut tant per la compassió com per la possibilitat de cobrar la recompensa que promet Roger Hoover en cas que el trobe.

Uns dies més tard, els caps del Servei Subterrani de Neteja convoquen una reunió per a tots els treballadors. Klaus acudeix a la cita content, perquè ha trobat la polsera, però en la reunió els comuniquen que han despatxat tots els treballadors. Una màquina amb aspecte d'insecte gegantí, la Neopolvoritzadora 127, farà el treball de tots ells. Amb el disgust, Klaus oblida l'incident de la polsera, que deixa en una butxaca de la granota de treball.

Klaus no vol fer res. Es passa el dia a casa lamentant la seua sort. Però els cal tenir algun ingrés. La pensió dels avis no és suficient per a viure. L'avi, que conti-

nua llegint números de premsa passats, repara en la notícia del robatori a la casa de la comtessa Arlena Hildegarde.

Per necessitat, els avis comencen a empenyorar les poques pertences que queden. És aleshores quan Klaus s'adona que encara té la polsera. Telefona Roger Hoover des d'una cabina. Durant la conversa s'adona que la veu no era ronca ni abatuda, sembla més bé la d'algú segur de si mateix i alhora prou maleducat. El senyor Hoover passarà immediatament a arreplegar-la, però tornant cap a casa Klaus lliga caps: un braçalet de plata és un regal impropï d'un obrer i més encara per a una xiqueta de deu anys, li sembla sospitos que el senyor Hoover li haja preguntat si ha comentat la troballa a algú i tot això ho relaciona amb la notícia del robatori a Arlene Hildegarde (que té les mateixes inicials que hi ha gravades en la polsera) i amb la possibilitat d'accedir a qualsevol lloc de la ciutat des del subsòl... Així arriba a la conclusió que els lladres utilitzaven les clavegueres per a cometre les seues malifetes!

Klaus entra a casa corrent, trau del llit als avis i fugen per un claveguera del veïnat. Mentrestant, Hoover i els seus sequaços tomben la porta de la casa. Klaus amb els nervis ha oblidat de tancar la claveguera per on han fugit i els lladres comencen a perseguir-los-hi. Klaus trama un pla: demana als avis que isquen al carrer i diguen a la policia que hi haurà un robatori al Museu Municipal de Pintura. Klaus farà que els lladres el segueixen i

els conduirà a una trampa. La policia els espera al museu i captura la banda de Potes Llargues, l'Àlies de Hoover.

La casa dels Nowak s'ompli d'alegria, fins i tot han aparegut en el periòdic! A més, l'alcaldia ha optat per readmetre els antics netejadors de clavegueres i crear un organisme nou: el Servei de Manteniment i Vigilància Especial dels Subterranis. Però potser la millor de les notícies és que Klaus ha decidit tornar a l'escola i alhora continuar treballant.

KLAUS NOWAK, NETEJADOR DE CLAVEGUERES

3 AUTOR I IL·LUSTRADOR

Pedro Mañas Romero va nàixer a Madrid el 1981. En la Universitat Autònoma de Madrid, el 2004 va guanyar el primer premi de narrativa curta amb el relat *Mi pez, mi pez imaginario y yo*. El 2006 funda amb uns altres aficionats una companyia de teatre, on participa com a actor i dramaturg. *Klaus Nowak, netejador de clavegueres* va rebre el primer premi del XXVI Concurs de Narrativa Infantil Vila d'Ibi, el 2007.

Max Hierro és titulat en disseny gràfic per l'Escola d'Art de Salamanca, la seua ciutat natal. Atret per la tècnica del gravat, va completar la seua formació a Oviedo. Treballa com a il·lustrador en diverses publicacions periòdiques, i de les seues col·laboracions amb Anaya destaquem: *Alejandro Magno* i *Cuentos de los enigmas de la Historia*.

4 PERSONATGES

Klaus és intel·ligent, treballador i afectuós amb els avis... Però la vida no és justa i això el molesta. Durant l'aventura de la novel·la aprendrà que queixar-se no porta enlloc i es decidirà a actuar. No sols s'enfrontarà als malfactors, sinó que també prendrà decisions sobre la vida

pròpia, com ara realitzar bé el seu treball i continuar els estudis, a fi de trobar un futur millor. El relat narra el pas a l'adolescència, i quasi a la maduresa, d'aquest jove heroï capaç d'atrapar una banda de lladres.

Konrad és l'avi de Klaus. Considera que el treball dur i l'educació són els punts més importants per a rebre una bona educació. Fins que es jubilà va ser cap d'estació de ferrocarril. Ara és, sobretot, un lector incansable, encara que siga de periòdics vells.

Katrina, l'àvia de Klaus, de jove va ser professora de piano, però ara està sorda i no pot transmetre els coneixements musicals que posseeix, encara que canta molt bé. L'única preocupació que té és Klaus. Desitja protegir-lo i que no li passe res de dolent. Si fóra més jove, ella mateixa ajudaria el jove a atrapar els lladres malvats.

Billie és una companya de treball de Klaus, un poc major que ell, de cabells foscos i arrissats i amb uns ulls negres i vivaços; és tot astúcia i desimboltura.

Hoover / Potes Llargues és un lladre refinat, que ha creat una banda que entra a les cases on roba a través de les clavegueres. Sap fer-se passar per personalitats molt diferents de la seua, habilitat amb què enganyarà a la família Nowak, fent-se un avi desconsolat.

5 VALORS

❑ La responsabilitat

Klaus s'esforça per superar un destí advers. La seua vida fins als setze anys no ha sigut plàcida, atés que ha vist que a casa tenen problemes econòmics, però així i tot ha rebut molt d'afecte. Ha sigut bon estudiant i també és un treballador eficient. Fins i tot, al final, serà capaç de compaginar l'estudi amb el treball. S'aplica en l'activitat corresponent: a l'escola, tot i haver de desplaçar-se a peu, ja que tarda dues hores a arribar-hi i dues més de tornar, i al treball, a pesar que li resulta un treball incòmode i poc honorós.

❑ Bona sort i mala sort

Al llarg del relat s'insisteix molt en la sort. Klaus es lamenta de la seua desgràcia i de la mala sort que pateix. Els qui l'envolten, en canvi, intenten fer-li veure la fortuna que ha tingut: és intel·ligent, té una llar i és un jove estimat. Això no sembla alleujar Klaus, però la veritat és que el protagonista mescla la mala sort amb la desubicació pròpia de l'edat: al cap i a la fi és un adolescent. Quan acaba l'aventura, al final del relat, Klaus ha canviat. Abandona el victimisme i es proposa fer valdre les armes que la vida ens atorga, per poques que siguen. Cada u ha de buscar la sort pròpia.

❑ Honradesa

A pesar de la pobresa en què viuen, tots els personatges, bé siga la família Nowak, qualsevol dels veïns o bé els companys de treball de Klaus, com ara Billie, són persones dignes i honrades. El contrapunt: Hoover / Potes Llargues, astut i roí. Ha triat la drecera ràpida, robar, i per això acaba la història a la presó.

❑ Els majors

Hi ha un gran afecte que fa oblidar la gran diferència generacional que hi ha entre Klaus i els seus avis. El nostre protagonista els respecta, els ajuda i els escolta. Aprèn d'ells i assumeix la responsabilitat de cuidar-los. La tercera edat representada en aquesta novel·la no és un grup de secundaris d'adorn, són divertits, vitalistes i participen activament en la trama.

KLAUS NOWAK, NETEJADOR DE CLAVEGUERES

A C T I V I T A T S

Tot seguit us oferim unes activitats d'animació lectora. Algunes són prèvies a la lectura del llibre i tenen la intenció de suscitar l'interés de l'alumant, i d'altres són per a fer-les després d'acabar el llibre i serviran per a recrear aspectes diversos del contingut d'aquest i fomentar la creativitat dels lectors.

ABANS

DE LA LECTURA

IMAGINA QUÈ HI TROBARÀS

El professorat proposarà a l'alumnat que observe detingudament la coberta del llibre i que lligen amb atenció el text de la contracoberta del llibre. Clavegueres, un jove que abandona els estudis, un nom com Klaus Nowak... Quina classe d'història deu contar aquest llibre? On deu ocórrer? Què deu passar? Demanarem que responga aquestes tres preguntes en una redacció breu.

NET I BRUT

En la novel·la que l'alumnat llegirà, té molta importància la neteja de la ciutat. El professorat pot realitzar una activitat en grups, dividint la classe en equips de quatre persones. Cada grup dibuixarà en una cartolina tot tipus d'objectes: mobiliari urbà, instruments o operaris, que tinguin relació amb el manteniment de la neteja a la ciutat. Semblen pocs, però se sorprendran de la quantitat de recursos que són necessaris per a mantindre neta una ciutat.

POBRESA I CRIM

Aquest relat insisteix en el fet que la pobresa i el crim no tenen per què estar relacionats íntimament. El docent propo-

KLAUS NOWAK, NETEJADOR DE CLAVEGUERES

sarà a l'alumnat que reflexione i en done l'opinió sobre aquest tema: Són més honorats els rics que els pobres? O és al contrari? Aquesta activitat pot realitzar-se tant a través d'una redacció com en forma de debat.

DESAVANTATGES DE SER RIC

De segur que tot l'alumnat coneix molts dels avantatges de ser ric (molts diners per a comprar el que es vulga, cases grans, metges i hospitals millors...), però podem proposar-li que s'esforce i que pense en, almenys, dos desavantatges que té ser ric (por de ser segrestat, falta d'amics vertaders...). Cada alumne o alumna dirà els desavantatges que ha pensat i el professorat els anotarà en la pissarra per tal de demostrar que la vida dels rics no sempre és feliç.

DESPRÉS

DE LA LECTURA

MÀQUINES: A FAVOR O EN CONTRA?

En el relat apareix una màquina, la Neopolvoritzadora 127, que deixa en l'atur Klaus i els altres companys de treball. El professorat explicarà el que va suposar la irrupció de la màquina a partir de finals del XVIII en el treball, la Revolució Industrial, i els canvis actuals gràcies als ordinadors i a la tecnologia.

Es proposarà a l'alumnat crear un mural, en què s'explique el desenvolupament de les ferramentes i màquines, en paral·lel a l'evolució de l'espècie humana: des de l'home prehistòric i les desbrats de pedra que utilitzava, fins a l'ordinador i l'home de hui.

Després animarem l'alumnat a realitzar una redacció breu en què explique l'opinió que té sobre aquesta qüestió: les màquines han millorat la nostra vida o l'han complicada?

PERIÒDICS I MÉS PERIÒDICS

L'avi Konrad és un lector àvid de periòdics, normalment de números vells. No obstant això, no tots els periòdics reflecteixen les mateixes notícies. El professorat proposarà a l'alumnat que es dividisca en grups de quatre persones. Hauran de reunir quatre periòdics diferents del mateix dia i buscar quatre notícies que apareguen en tots els periòdics. Després retallaran el text de la notícia i buscaran diferències entre les versions que ofereix cada periòdic.

MÚSICA, MESTRE

L'àvia de Klaus va tocar el piano quan era jove i ara ensenya al seu nét rudiments musicals. Proposarem a l'alumnat que «componga» una banda sonora per a una adaptació fílmica del relat. Entre tots triarem les cinc cançons que considerem adequades i assenyalarem quin moment de la novel·la acompanyarien amb cada melodia.

1 ABANS

DE LA LECTURA

KLAUS NOWAK, NETEJADOR DE CLAVEGUERES

Observa la coberta que apareix en la fitxa: no té títol. Pensa en el que et suggereix la il·lustració i escriu el títol que posaries al llibre.

En el relat que llegiràs, el protagonista fa un camí molt llarg des de casa fins a l'escola. Recorda el recorregut que fas diàriament per a arribar a escola i completa aquesta fitxa.

- Hora d'eixida de casa: _____
- Mitjans de transport: _____
_____
_____
- Per on passes? _____
_____
_____
_____
- Hora d'arribada a escola: _____

Quins éssers imagines que habiten a les clavegueres? Fes una llista amb cinc éssers reals i una altra amb cinc d'imaginaris, que penses que poden viure davall dels carrers de les nostres ciutats.

ÉSSERS REALS

ÉSSERS IMAGINARIS

---

3 ABANS

DE LA LECTURA

KLAUS NOWAK, NETEJADOR DE CLAVEGUERES

Klaus, el protagonista de la novel·la, viu amb els avis. Escriu en aquestes línies com és la teua relació amb els avis: si et portes bé amb ells, si els veus sovint, què fas amb ells, quines coses et conten...

Klaus, per a treballar de netejador de clavegueres, ha de posar-se una indumentària adequada, a més d'usar unes ferramentes especials. Anota quina deu ser la indumentària apropiada i les ferramentes per a cada una d'aquestes professions.

Cambrera: _____

Obrer: _____

Policia: _____

Metgessa: _____

KLAUS NOWAK, NETEJADOR DE CLAVEGUERES

DESPRÉS 1

DE LA LECTURA

La novel·la ha acabat, però... com deu ser a partir d'ara la vida dels personatges? Imagina quina pot ser la resposta d'aquestes preguntes i escriu-la.

– Què faran Billie i Klaus?

– Klaus arribarà a poder combinar el treball i els estudis?

– L'empresa tornarà a sorprendre els treballadors amb una màquina nova?

– Què ocurrerà amb Potes Llargues?

Llegir periòdics apassiona l'avi de Klaus. Ell sap que fins la notícia més senzilla pot sonar important si posem el titular adequat. Per exemple, el badall d'un company pot donar lloc a aquest titular:

UN BADALL EXTRAORDINARI SORPRÉN ELS CIENTÍFICS

La boca de Jesús, l'alumne que va badallar,
va arribar a tapar la claror del sol.

Escriu cinc titulars més que transformen successos poc importants de la classe en grans notícies.

1. _____

_____

_____

2. _____

_____

_____

3. _____

_____

_____

4. _____

_____

_____

5. _____

_____

_____

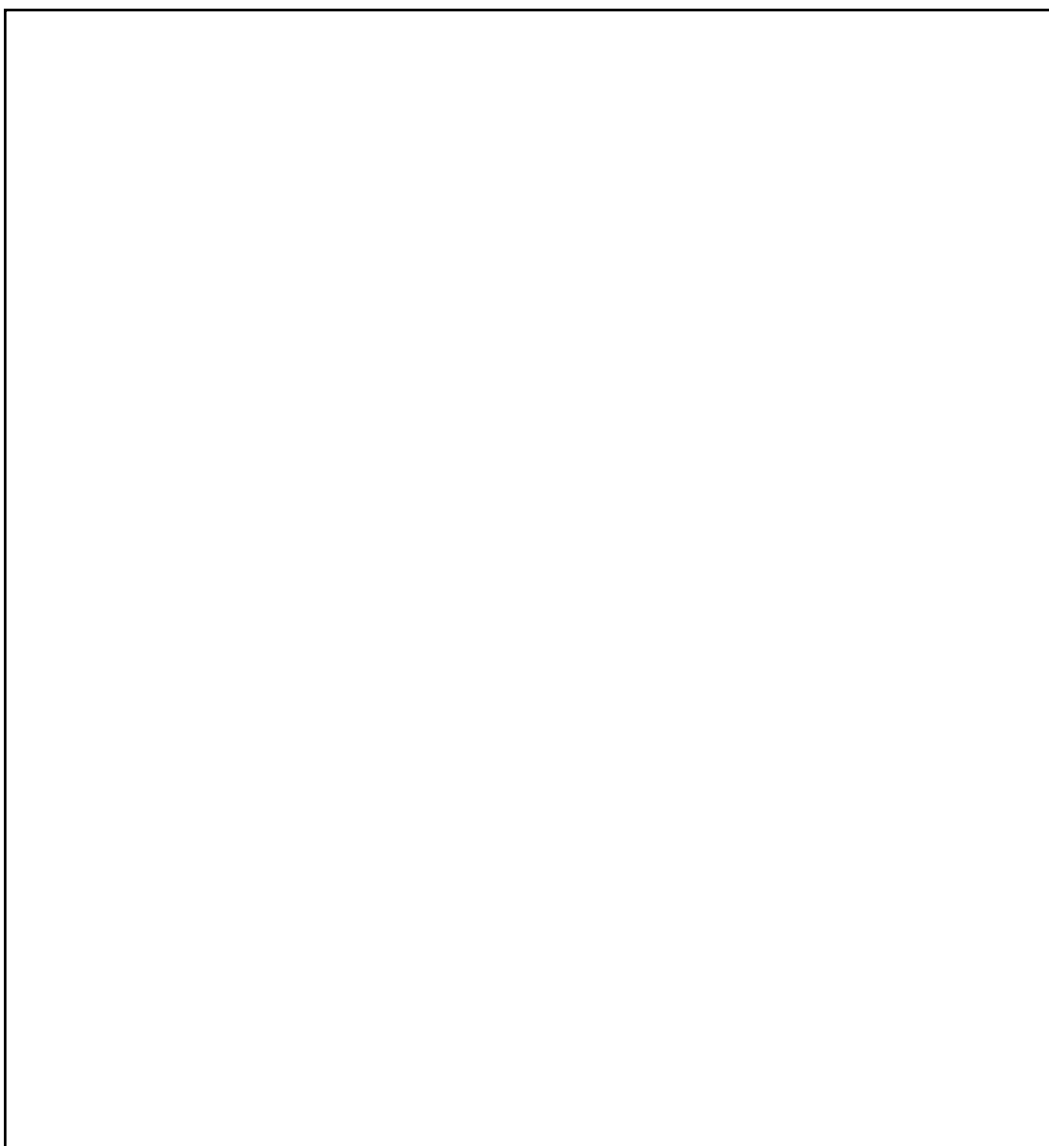

KLAUS NOWAK, NETEJADOR DE CLAVEGUERES

DESPRÉS 3

DE LA LECTURA

Quan acaba el relat, Klaus retrau al senyor Ernest que sempre dibuixa el mateix paisatge de la ciutat, però que no és complet. Per això li demana que pinte un quadre de les clavegueres. Fes cas de Klaus i dibuixa l'interior de les clavegueres de la teua població.

SOLUCIONS

Abans de la lectura

Fitxa 3

- Cambrera: jupetí, corbata, vestit, safata...
- Obrero: casc, camiseta, espàtula...
- Policia: gorra, placa, porra, uniforme...
- Metgessa: bata, estetoscopi...